

Co-funded by
the European Union

Φύλλο Δραστηριοτήτων

Το οικολογικό άγχος κατακλύζει τους νέους (γράφημα)

Διάρκεια: 45 λεπτά έως 1 ώρα

Αριθμός συμμετεχόντων : 16 συμμετέχοντες

Εύρος ηλικίας των συμμετεχόντων: 16- 25 ετών

Εξοπλισμός:

- ένας έντυπος χάρτης "Pour une terre solidaire" (https://catalogue.ccf-d-terresolidaire.org/index.php?id_product=943&controller=product);
- χρωματιστά αυτοκόλλητα,
- ένα πακέτο με χαρτάκια post-it.

Στόχοι:

- Να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της στους νέους παγκοσμίως,
- Να αναδείξει τις ανισότητες του φαινομένου αυτού στις διάφορες περιοχές του κόσμου,
- Να παρέχει στους νέους ένα χώρο για να εκφράσουν τις ανησυχίες τους σχετικά με την κλιματική αλλαγή.

Διαδικασία :

Στάδιο 1: Παρουσίαση του χάρτη "Pour une terre solidaire" ("Για έναν αλληλέγγυο κόσμο") (10 λεπτά)

Co-funded by
the European Union

Ερωτήσεις :

Ζητήστε από τους νέους να τοποθετηθούν ως προς το χάρτη "Pour une terre solidaire" που τους παρουσιάστηκε: τον γνωρίζουν; Πώς τους κάνει να αισθάνονται; Είναι πράγματι "ανάποδα"; Σε σχέση με τι; Τους ενοχλεί; Πώς τους κάνει να αισθάνονται που βλέπουν τη Γαλλία σε αυτό το μέγεθος και σε αυτή τη θέση;

Επεξήγηση :

Οι γεωγραφικοί χάρτες τοποθετούν γενικά την Ευρώπη και τη Γαλλία στο κέντρο του κόσμου. Ο ισημερινός (μια νοητή γραμμή που χαράσσεται γύρω από τη Γη και σηματοδοτεί τον διαχωρισμό μεταξύ του βόρειου και του νότιου ημισφαιρίου) δεν βρίσκεται στο κέντρο του χάρτη, αλλά τοποθετείται προς τα νότια του χάρτη. Συνεπώς, οι βόρειες χώρες καταλαμβάνουν περισσότερο χώρο στο χάρτη. Ο βορράς τοποθετείται στην κορυφή και ο νότος στο κάτω μέρος. Ωστόσο, η γεωγραφική αναπαράσταση δεν είναι ουδέτερη. Η προβολή Mercator που δημιουργήθηκε το 1569, την οποία έχουμε συνηθίσει να χρησιμοποιούμε, δίνει μια συγκεκριμένη αναπαράσταση του πλανήτη στην οποία οι χώρες του Βορρά καταλαμβάνουν κυρίαρχη θέση, και αυτό έχει αντίκτυπο στην αναπαράσταση του κόσμου.

Παρουσίαση του χάρτη "Pour une terre solidaire":

Πρόκειται για ένα συνδυασμό δύο χαρτών:

- Προβολή Peters : Το 1974, ο ιστορικός Arno Peters δημιούργησε μια προβολή που δίνει σε κάθε χώρα την πραγματική της έκταση: η Αφρική, η Λατινική Αμερική, η περιοχή του Αμαζονίου και η Ινδία έχουν το πραγματικό τους μέγεθος. Ο ισημερινός βρίσκεται στη μέση αυτού του χάρτη, χωρίζοντας τον κόσμο σε 2 ημισφαίρια ίσου μεγέθους. Σε αυτόν τον χάρτη, η Αλγερία απεικονίζεται στο πραγματικό της μέγεθος, δηλαδή 4 φορές η επιφάνεια της Γαλλίας, ενώ η Mercator δίνει την εντύπωση ότι είναι μόνο δύο φορές μεγαλύτερη. Ο χάρτης αυτός μας αναγκάζει να επανεξετάσουμε την αντίληψή μας για τον κόσμο και τη σημασία κάθε χώρας, καθώς και τις σχέσεις μεταξύ των λαών.
- Η προβολή του Stuart MacArthur, ο οποίος το 1979 πρότεινε έναν ανεστραμμένο χάρτη για να αμφισβητήσει τις αναπαραστάσεις μας: στο χώρο δεν υπάρχει κορυφή ή πάτος. Η τοποθέτηση του βορρά στην κορυφή είναι μια επιλογή, ένας αυθαίρετος κανόνας. Επιπλέον, αυτός ο χάρτης δεν είναι ανάποδα, καθώς μπορείτε να διαβάσετε τα ονόματα των χωρών σε αυτόν. Επιλέγοντας το αντίθετο, ο MacArthur μας καλεί να σκεφτούμε διαφορετικά τις αναπαραστάσεις μας, οι οποίες επηρεάζουν την άποψή μας για τους άλλους λαούς.

Co-funded by
the European Union

Στάδιο 2: Παρουσίαση των θεμάτων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή μέσω ενός κουίζ (20 λεπτά)

Οδηγίες:

Οι νέοι καλούνται να χωριστούν σε 8 ομάδες των 2 ατόμων για να απαντήσουν σε ερωτήσεις, με τη μορφή "κουίζ". Για κάθε ερώτηση, τα μέλη των ομάδων πρέπει να συμφωνήσουν και να δηλώσουν τη χώρα ή τις χώρες που επέλεξαν, τοποθετώντας ένα αυτοκόλλητο απευθείας στο χάρτη « Pour une terre solidaire ».

Παραδείγματα ερωτήσεων :

- 1) Το 2023, ποια περιοχή του κόσμου πλήττεται περισσότερο από καταστροφές που σχετίζονται με τον καιρό, το κλίμα και το νερό;**
 - ☒ Είναι η **Ασία**, σύμφωνα με μελέτη¹ που δημοσιεύθηκε στις 23 Απριλίου 2024 από τον Παγκόσμιο Μετεωρολογικό Οργανισμό (WMO), τον οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών που είναι υπεύθυνος για θέματα καιρού, κλίματος και νερού. Η περιοχή, η οποία αντιπροσωπεύει σχεδόν το ένα τρίτο της χερσαίας μάζας της Γης και φιλοξενεί το 60% του παγκόσμιου πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων των γιγάντων της Κίνας και της Ινδίας, θερμαίνεται ταχύτερα από τον παγκόσμιο μέσο όρο: η τάση αύξησης της θερμοκρασίας έχει σχεδόν διπλασιαστεί από την περίοδο 1961-1990. Η έκθεση σημειώνει ότι 79 καταστροφές που σχετίζονται με υδρομετεωρολογικούς κινδύνους αναφέρθηκαν στην Ασία το 2023 σύμφωνα με τη βάση δεδομένων έκτακτων συμβάντων. Περισσότερο από το 80% αυτών σχετίζονταν με πλημμύρες και καταιγίδες, με περισσότερους από 2.000 θανάτους και 9 εκατομμύρια ανθρώπους να πλήττονται άμεσα.
- 2) Ποιες χώρες είναι πιθανό να υποστούν τα περισσότερα θύματα από την κλιματική αλλαγή έως το 2050;**
 - ☒ Αυτές είναι η **Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό, της Αγκόλα, του Γκαμπόν, της Ισημερινής Γουινέας και της Κεντροαφρικανικής Δημοκρατίας**, σύμφωνα με μελέτη² που δημοσιεύθηκε στο ιατρικό περιοδικό *The Lancet*. Η ομάδα, με επικεφαλής το University College του Λονδίνου και μέλη ερευνητές από τις

¹

https://www.lemonde.fr/planete/article/2024/04/23/l-asie-continent-le-plus-touche-par-les-catastrophes-climatiques-en-2023_6229366_3244.html#:~:text=L'ann%C3%A9e%202023%20fut%20celle,enregistr%C3%A9es%2C%20signale%20l'OMM.

²

<https://www.geo.fr/environnement/etude-the-lancet-liste-pays-rechauffement-climatique-victimes-mortalite-maladies-chaaleur-nutrition-paludisme-215142>

Co-funded by
the European Union

Φιλιππίνες, την Ουγκάντα και τη Βραζιλία, αναδεικνύει ένα γεωγραφικό παράδοξο. Οι χώρες του "Παγκόσμιου Βορρά", οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 14% του παγκόσμιου πληθυσμού, είναι υπεύθυνες για το 92% των σωρευτικών εκπομπών CO₂ κατά την περίοδο 1850-2015. Ωστόσο, οι χώρες του νότιου ημισφαιρίου είναι αυτές που θα υποφέρουν περισσότερο από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Για να καταλήξουν σε αυτά τα συμπεράσματα, οι συγγραφείς συνδύασαν τους κινδύνους ασθενειών που υπολογίζει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) με τις προβλέψεις του ανθρώπινου πληθυσμού που καταρτίζει ο ΟΗΕ. Εκτός από την έκθεσή τους (τροπική ζώνη), οι χώρες του Νότου πλήττονται περισσότερο από την κλιματική αλλαγή επειδή βασίζονται σε τομείς που είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι στις κλιματικές συνθήκες (γεωργία, αλιεία). Οι χώρες που πλήττονται περισσότερο από την κλιματική αλλαγή είναι επίσης εκείνες με τις πιο εύθραυστες οικονομίες και πληθυσμούς, επειδή εξαρτώνται από υποτυπώδεις κατοικίες και εργασίες και τρόπους ζωής που είναι εκτεθειμένοι στις κλιματικές συνθήκες (υπαίθριες δραστηριότητες, καλλιέργεια της γης κ.λπ.).

3) Ποια χώρα έφτασε πρώτη στην Ημέρα Υπέρβασης της Γης το 2023;

- ☒ **Το Κατάρ.** Το 2023, η ημερομηνία υπέρβασης για το Κατάρ είναι η 10η Φεβρουαρίου. Ακολουθεί το Λουξεμβούργο, του οποίου η ημερομηνία είναι η 14η Φεβρουαρίου. Σύμφωνα με έκθεση του WWF, θα χρειαζόνταν 9 πλανήτες αν η ανθρωπότητα καταναλώνει όσο το Κατάρ. Αυτό καταδεικνύει την άνιση σχέση μεταξύ του μικρού μεγέθους των χωρών αυτών και του μεγέθους της ζήτησης οικολογικών πόρων για την κάλυψη των καταναλωτικών τους αναγκών. Υπολογιζόμενη από το Global Footprint Network, η ημέρα που η Γη έχει ξεπεράσει το όριο είναι η ημερομηνία από την οποία η ανθρωπότητα έχει καταναλώσει όλους τους πόρους που η Γη μπορεί να αναπληρώσει σε ένα έτος. Αυτό είναι γνωστό ως βιοϊκανότητα. Μόλις περάσει αυτή η ημέρα, η ανθρωπότητα ζει με "πίστωση". Η εκτίμηση αυτή γίνεται διαιρώντας τη βιοϊκανότητα της Γης με το οικολογικό αποτύπωμα της ανθρωπότητας. Αυτό το εργαλείο, που αναπτύχθηκε επίσης από το Παγκόσμιο Δίκτυο Αποτυπωμάτων, μετρά την ποσότητα της βιολογικά παραγωγικής επιφάνειας γης που απαιτείται για την παραγωγή των αγαθών και υπηρεσιών που καταναλώνουμε και την απορρόφηση των αποβλήτων που παράγουμε. Επί του παρόντος, χρειαζόμαστε 1,75 Γη για να αναγεννήσουμε ό,τι καταναλώνει η ανθρωπότητα.

Στάδιο 3: Αντιμετώπιση του οικολογικού άγχους των νέων παγκοσμίως (20 λεπτά)

Εισαγωγή :

Co-funded by
the European Union

Ρωτήστε τους νέους αν είναι εξοικειωμένοι με τον όρο "οικολογικό άγχος". Στη συνέχεια, ζητήστε τους να τον ορίσουν.

Το οικολογικό άγχος αναφέρεται στο "άγχος που προκαλείται από τις περιβαλλοντικές απειλές για τον πλανήτη μας" ή "μια μορφή άγχους που συνδέεται με το αίσθημα αδυναμίας απέναντι στα σύγχρονα περιβαλλοντικά προβλήματα".

Το 2021, μια ομάδα ερευνητών από πανεπιστήμια της Μεγάλης Βρετανίας, των Ηνωμένων Πολιτειών και της Φινλανδίας διεξήγαγε τη μεγαλύτερη σε παγκόσμια κλίμακα μελέτη³ για το οικολογικό άγχος σε νέους ηλικίας 16 έως 25 ετών. Μαζί πήραν συνεντεύξεις από 10.000 νέους σε δέκα βόρειες και νότιες χώρες για να διαπιστώσουν το επίπεδο του οικολογικού άγχους τους και πώς αυτό επηρεάζει την καθημερινή τους ζωή. Σχεδόν το 70% των νέων που ερωτήθηκαν δήλωσαν ότι "ανησυχούν πολύ" ή "εξαιρετικά" για την κλιματική αλλαγή. Η μελέτη δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό περιοδικό The Lancet Planetary Health τον Δεκέμβριο του 2021.

Οδηγίες :

Σε ομάδες ή μόνοι τους, οι νέοι λαμβάνουν από μία ετικέτα από μία από τις 8 χώρες που στοχεύει η μελέτη του 2021 για το οικολογικό άγχος. Μαζί, πρέπει να τοποθετήσουν τις ετικέτες σε αύξουσα σειρά, από τη χώρα όπου οι λιγότεροι νέοι δηλώνουν ότι ανησυχούν εξαιρετικά και πολύ για την κλιματική αλλαγή, έως τη χώρα όπου οι περισσότεροι νέοι δηλώνουν ότι ανησυχούν εξαιρετικά και πολύ για την κλιματική αλλαγή.

Απολογισμός :

Η διόρθωση απεικονίζεται στο παρακάτω γράφημα:

³ <https://fr.statista.com/infographie/25762/eco-anxiete-jeunesse-part-des-jeunes-effrayes-avenir-changement-climatique/>

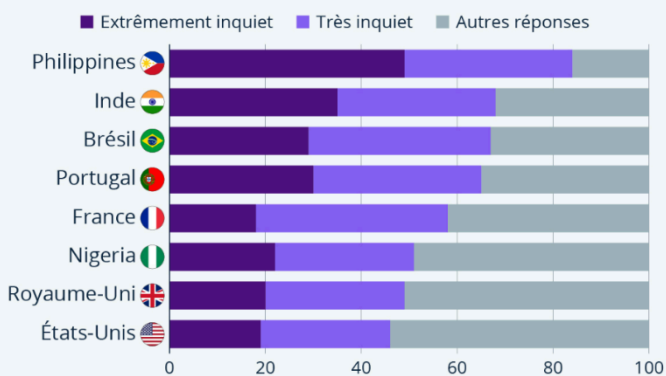
Co-funded by
the European Union

la ligue de
l'enseignement
un avenir par l'éducation populaire

L'éco-anxiété s'empare de la jeunesse

Sentiments liés au changement climatique parmi les jeunes âgés de 16 à 25 ans dans une sélection de pays, en %

* 10 000 répondants (16-25 ans) dans 10 pays, interrogés du 18 mai au 7 juin 2021
Source : The Lancet

Οι ακόλουθες ερωτήσεις μπορούν να απευθυνθούν στους νέους:

- Ποιες είναι οι αντιδράσεις σας σε αυτά τα στοιχεία; Σας εκπλήσσουν τα αποτελέσματα;
- Γιατί πιστεύετε ότι χώρες όπως οι Φιλιππίνες, η Ινδία και η Βραζιλία έχουν τόσο υψηλά επίπεδα οικολογικού άγχους μεταξύ των νέων;
- Ως άτομο, αισθάνεστε ότι σας απασχολεί το οικολογικό άγχος;
- Γνωρίζετε κάποιες λύσεις για την καταπολέμηση του οικολογικού άγχους;

Ακολουθούν μερικοί τρόποι για να καταπολεμήσετε το οικολογικό άγχος:

- Ελάτε σε επαφή με ομοϊδεάτες σας, συμμετέχοντας σε μια περιβαλλοντική ομάδα ή παίρνοντας μέρος σε περιβαλλοντικές εκστρατείες.
- Φροντίστε τον εαυτό σας συμμετέχοντας σε δραστηριότητες που βοηθούν στη μείωση του άγχους (διαλογισμός, παραμονή στη φύση, αθλητικές δραστηριότητες κ.λπ.).
- Μάθετε πώς να αναλάβετε δράση σε περιβαλλοντικά θέματα για να έχετε θετικό αντίκτυπο.

Co-funded by
the European Union

- Περιορίστε τη χρήση εφαρμογών για να μειώσετε την έκθεση σε αρνητικές πληροφορίες.
- Επιλέγετε προσεκτικά τις πηγές πληροφόρησης και επιμείνετε σε αξιόπιστους, αμερόληπτους οργανισμούς. Αποφύγετε τις πηγές που προκαλούν αίσθηση ή βασίζονται σε πιασάρικους τίτλους.
- Εστιάστε στην πρόοδο και στις θετικές ειδήσεις για το κλίμα, όποτε είναι δυνατόν.

Πηγή : <https://www.anxietycanada.com/fr/>